

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

{829305521}

טקא רעטריפ

ארויס רייסען פֿון זיין האַרצין אונ דענסמאלט וועלין מיר איהם
אַפּ לאָזן .

3-טער שטוב

מיר וועלין איהם צוא רייסין ! מיר וועלין איהם צוא רייסין !
האַלאַוועשקיס ! האַלאַוועשקיס ! צוא ברומס'ן , צוא קאססיוס'ן ,
ברענט אַלדינג ! אייניגע — צוא דעציוס'ן , אנדערע צוא קאסקען ,
דיא איבריגע — צוא טרעבנווס'ן ; גוא לאַממיר געהן !

(געהען אוועק)

פירטער אַקט

1-טע קארטינא .

(פאקע דארט אין ציממער ביא אנמאנוס'ן אין הויז .
אנמאניוס אקטאוויוס אונ לעפידוס זיצען ביים טיש) .

אנמאניוס

אונ אזויא , וועלין פֿיעל מענטשין שטאַרבין ; זייא זענן שוין
אויס גימעקט פֿון דעם ספּיסאַק .

אקטאוויוס

לעאפידוס , אונ דיין ברודער דאַרף אויך שטאַרבין , דוא
ביסט מרוצה אויף דער זאַך ? . .

לעאפידוס

יא , איך בין מרוצה .

אקמאוויוס

מעק איהם אויס , אנמאניוס .

לעאפידום

נאר מיט אזא תנאי , אנמאניוס , או פאבליוס דיין שוועסטערס
וזהן , זאל ניט לעבין .

אנמאניוס

ער וועט ניט לעבין ; מיט דעם משפט וועל איך איהם אויך
משפּט'ן . — לעאפידום געה צוא צעוואר'ן אין הויז אריין , אונ
ברינג פֿון דאָרט זיין צוואה : מיר וועלן דא ריעשען , וויא אזויא
ארויס ווארפֿן , וועלכיס עס איזט איבעריג אין זיין לעצטין ווילן .

לעאפידום

איך וועל איך דא גיפֿינען ?

אקמאוויוס

אויב ניט דא , איז אין קאפיטאליע .

אנמאניוס

אַט איז אַ מענטש אַ פֿעסטער , אַ נישמיגער , ער מווג נאר
מע זאל איהם ארום שיקען — אונ מיט איין עק . איז דען דא אין
דעם אַ גידאנק , או , מע וועט צוא מהיילין דיא וועלט אויף דרייא
חלקים , וועט איין חלק בלייבין פֿאר איהם ?

אקמאוויוס

ווען דוא זאלסט האבין וועגן איהם אזא מיינונג , צוא וואס
זשע האסטו איהם גירופֿין , זיך איין עצה האלטן מיט איהם וועגן
דעם — וועמין מען דאָרף אַנצייכענין אונזער שרעקליכין משפט ,
מייטין אָדער ארויס טרייבין ?

אנטאניום

אקטאוויים, איך בין עלטער פֿון דיר מיט יאָהרין. האמש
 מיר לייגין אויף איהם אזויא פֿיעל כבוד — בכדי מיר זאלין זיך בע-
 פֿרייען פֿון אַלדינג, וואס מע פרעסט אונז, — נאר א דעם כבוד
 וועט ער איבער טראגן, אזויא וויא איין עזעל, וואס מע לייגט
 אויף איהם אָן, פֿיעל גאָלד, מיט גרויס מיה, אונ מיט פֿיעל
 שווייעס וועט ער זיך פֿאר שלעפֿין מיט זיין משא אהין, וויאהין מיר
 וועלין אויס טראכטין איהם פֿארטרייבן. אונ דאָרט אויף דעם אָרט,
 וועלין מיר פֿון איהם דיא משא אראפ נעמין, — אונ ער וועט זיך
 קלאפֿין מיט דיא אויערין, אונ וועט זיך פֿאַסען אין משערודע
 אויף'ן גראָז.

ערס
 אויך
 אונ
 אזויא

אקטאוויים

דוא קאנסט טואן וואס דוא ווילסט, נאר ער איז א בריה,
 א געפריווער סאָלדאט.

אנטאניום

אָבער אזעלכער איז מיין פֿפֿערד אויך; אונ דער פֿאַר האָראווע
 איך איהם, לעהרין איהם צום שלאכט, צוא פליצלונגע אויס דרע-
 הען, אונ צום בעסטרען, ציעלינעם לויף. מיין שכל בעדינט זיך
 מיט זיינע פֿהיזישע באוועהגונגן, אונ אזויא איז לעאפידוס אויך,
 כיר דארפֿין איהם פֿיהרין מיט צוימען, אונ קערעוויין, ניאקען, אונ
 לעהרנין. א יונגאמש מיט א פֿעסטער קאָפּ! א מענטש וואס לעכט
 נאהר מיט אלמע שמאַטיס, אונ מיט הרום; אונ בייא איהם איז
 א נייעס, וואס אנדערי האבין שוין לאנג פֿאַרגעסן. ער איז —
 א זאָך ניט מיין. יעצט אקטאוויים, הער וועגין דיא וויכטיגע אינ-
 טירעסין: ברומס אונ קאססיוס נעמין צואנויף חיל; מיר דארפֿין
 זיך יעצט גרייטין, שמעלין זיך אנטקעגין. דאָרום, לאָמיר גיכער
 שליססין איין בונד, מיר וועלין צואנויף נעמין אללע אונזערי גוטע
 פֿריינד, מיר וועלין באניטצען אלע אונזערי מיטלען; אונ יעצט
 וועלין מיר אָפּ שמעלין איין עצה וועגין דעם, וויא אזויא מיר זאלין

נאר
 אין
 דייא
 וואס
 יעגין
 פֿ

בעסער וויסיג ווערין, אונ גיוואהר ווערין דאס וואס סע איז פֿאַרדעקט מיט סודות, אונ מיר זאלין דערווייטערין דעם שרעקליכין צוקונפֿם.

אקטאוויז

יא, מע דארף דאס טואן, מיר זענן אצונד פֿון אלע זייטן אַרום גירינגילט מיט פֿיינד, אונ אפילו דיא דאָזיגע, וואס זיי געבין צוא אונז יא א מאל א שמייכל, קאן זיין, אז בייא זייא אין האַרצין איז איין גיוואַרצילט איין שרעקליכע שנאה צוא אונז.

2-טע קארטינא

(פאר ברומס פאלאקטע, אין לאגער געבען סארד, באראבאנעס, קומען אן פון איין זייט ברומס, לוציליום, לוציוס מיט סאלדאטען. פון דער אנדערער זייט — מיטיניוס אונ פינדארוס.)

ברומס

שמעה!

לוציליום

לאהונג, העי!

ברומס

לוציליום, קאססיוס איז נאהנט?

לוציליום

יא, זעהר נאהנט, אונ פינדארוס האט דין גיבראַכט א פֿריינדליכין גריסס פֿון איהם. (פינדארוס גיט אפ ברומס'ן א בריעף).

ברומס

ער לאָזט מיר פֿריינדליך גריסין. (צוא פינדארוס'ן) דיין הערר;

צוא ער איז אליין אזוי פֿאַר בעמין גיווארין , צוא זיינע גומע ברידער
זענין אזוי משוגע , וואס ער גיט מיר פיעל אורזאכין , אז סע דאָרף
אונז באַנק טוהן וואס מיר האבין גיטואן . . ; נאר אויב ער איז שוין
נאָהנט , וועלין מיר זיך מיט איהם אויס ריידן .

פינדארום

אָן אַ ספק , מיין אַרינטליכער הערר וועט זיך פֿאַרשמעלין ,
אזויא וויא ער איז אין אמת'ן , איין אַרינטליכער , אַ פֿיינער מענטש .

ברוטום

איך בין אין איהם גיט מסופק . זאָג , לוציליום וויא אזויא
האט ער דיך אויף גינומין ?

לוציליום

מיך האט ער אויף גינומין מיט גרויס העפֿליכקייט מיט פֿיעל
כבוד , נאר שוין גיט מיט דעם ליבשאַפֿט , וואס אָן צערימאניעס , גיט
מיט דעם פֿרייען אונד פֿריינדליכין גריסס אזויא וויא אַ מאל .

ברוטום

דוא לוציליום האסט מיר אויס גימאלט דאס פֿארקילונג פֿון
דעם פֿייערדיגין פֿריינד . באַמערק , לוציליום , דאס איז איין מאל אויף
תמיד , אז דאס ליבשאַפֿט הייבט אָן פֿארליהרין איהר קראַפֿט , מיט
דעם באזוייזט זיך באלד אַ מין אָנגיזויגין העפֿליכקייט . אין אַ פֿראַסט
עפֿינטליך ליבשאַפֿט איז גיטא קיין אייבער-הסברה . נאר דיא חכמים
זענין גלייך צוא דיא פֿפֿערד וואס אויף דעם קוק זענין וויא היציג ,
שפירטאָונע , האַפֿעריג , אונ אונטער דיא שפֿאַרין פֿון דעם רייטער ,
פֿאַרלירען וויא דעם גאנצין קוראָזש , וויא לאָזן אראפֿ דיא גריווע ,
אונ קאנין דאס אויס-פֿריווען גיט אויס האלטין , אזויא וויא דיא
נבלות . — נוא זיין חיל געהט ?

לוציליום

זיין געהין . אַ נאכטלאַגער וועלין זיין האבין אין סארד .
נאהר אַ גרויסע טייל פֿון זיין , אונ אין דער צאהל דיא נאַנצע
קאַנניצא — געבין קאססיען . (סע הערם א מארש)

ברוטום

אַט איז ער ! לאָמיר איהם געהן אנמקענין שמילערהיים .
(קאססיום קומט אן מיט סאלדאמען)

קאססיום

שמעה !

ברוטום

שמעה ! גיט איבער ווייטער דיא קאַמאנדא !
(קולות פון יענער זייט סצענא , שמעה ! האלט , האלט !)

קאססיום

מיין מהייערער ברודער , דוא האסט מיך בעליידיגט .

ברוטום

לאָז גאט זיין מיין עדות ! צוא האב איך באליידיגט מייע
פֿינד ! אונ אויב גיט , וויא אזויא קאן איך באליידיגין מיין ברודער ?

קאססיום

ברוטום , אונטער דעם אויסערליך בערוהיגקייט זענין ביא דיר ,
כאהאַלטין באליידיגונג ; ווען זשע טוהסטו זיין ? . . .

ברוטום

בערוהיג זיך , קאססיום , דייע טענות צוא מיר דערצעהל
שמילער , — דיר קאן איך , — דא וועלין מיר זיך גיט קריגען ,
פֿאר דיא אוינין פֿון צווייא אַרטיעס , וואס זיין דאַרפֿין זעהן נאר

איין ריין ליבשאַפֿט צווישן אונז , — אָבער ניט עפּים אַנדערש .
היים זייא , זיך אוועק ריקען ; נאך דעם אין מיין פאלאַקמע דער-
צעהל מיר פּאַוואָליע וואס פֿאַר מענות האספו צוא מיר , אונ איך
וועל דיך אויס הערין .

קאססיום

פינדארום , הייס דיא חיל-פֿיהרעס (Вождь) לאזין זייא אָפּ-
ריקען זייער פֿאַרטיע חיל .

ברוטום

אונ דוא לוציליום , מודה אויך דאס נעמליכע , ביז וואנין מיר
וועלין ניט ענדיגין אונזער עצה , לאָז קיינער צוא אונז ניט אדיין קומין .
שמעל נעכין דער פֿיער שימיניוס'ן אונ לוציוס'ן אויף דער שפראזשא .

3-טע קארטינא .

(בייא ברומוס'ן אין פאלאקמע , לוציוס אונ שימיניוס שמעהן אביסעל
ווייטער פון דער פאלאקמע , קוממען אן ברומוס אונ קאססיום) .

קאססיום

אָט איז אַ באווייז , אז דוא האסט מיך באליידיגט : דוא האסט
לוציוס פעללאַ מבייש גיוועזין , אונ האסט איהם דער פֿאַר נימשפּט ,
ווייל מע האט גיואנט , אז ער האט גינומין חבּר בייא דיא סאר-
דיעצעס ; נאר איך , ווייל איך קאן דעם מענמשיין , האב איך דורך
בריעף פֿאַר איהם גיבעמין , נאהר דוא האסט מיך , מיט מיינע
בריעף גאר ווינציג גיהערט .

ברוטום

מיט דעם וואס דוא האסט גיבעמין פֿאַר יענים אין אַזא זאך ,
קאססיום , האספו זיך אליין באליידיגט .

קאססיום

עס איז נישט פאסיג אין אזא צייט ויין זעהר שמרענג צוא
יעדין נישטיגען פֿעהלער .

ברומס

ערלויב מיר זאגן, קאססיום, — אונ דרך שולדיגט מען אויך
אונ מע זאגט אז דוא ביסט אַ חאבארניק ; דיא וועלט זאגט :
אז נידערמראַכטיגע מענטשן, פֿאר קויפֿסטו פאסטען פֿאר געלד .

קאססיום

איך בין אַ חאבארניק ? דאס רעדסטו דער פֿאר, וואס
דוא מראגסט דעם נאמין ברומס . בייא איין אנדערין אין מויל,
שווער איך, אז דיא ריידע וואָלט גיווען זיינע לעצטע ווערטער ! —

ברומס

אין דיין נאָמין קאססיום בעשיינט דיין פֿאָדלאסטי, אין קיין
נאקאזאניע וועט זיך ניט איינשמעלין אויף הייבן דיא קאָפֿ געגין דיר,
אַ פנים אויף דיא תקיפות שלאגסטו !

קאססיום

וואס ? נאקאזאניע !

ברומס

גידענק דעם מאג, יודוס מאַרמוס ! — דען ניט וועגין
גירעכטיגקייט איז פֿארלאָהרין גיווארין דער גרויסער יוליוס ? וויא איז
דער נידערמראַכטיגער וועלכער האט איהם גישמאַכן מיט זיין
שפיעז ניט וועגין גירעכטיגקייט ? ! — גישוקט זיך אז איינער פֿון
אונז, וועלכע מיר האבין דערהאַרגיט דעם ערשטין פֿון אלע מענטשן
פֿון דער וועלט דער פֿאר, וואס דיא גולנים האבין אין איהם גיפֿינין
איין סמיכה, זאל בייא זיך יעצט פויעלין אויס שמירען זיך דיא הענד

מיט דעם מיאוסין האבאר . אונ א פאסט מיט פיעל כבוד פאר
א זשמעניע נישמיגער פאסקוסטווע פאר קויפין ? ניין , איך בין
בעסיר מרוצה זיין א הינט אונ האפקין אויף דער לבנה , — נאר
אזא רימליאנין וויל איך ניט זיין .

קאססיום

ויעדעל מיך ניט איך וועל עס ניט אויס-האלטן ; ברומס
עפיש רודף'סט דוא מיך , איך בין איין עלטעריר סאלדאט פון דיר ,
איך האב מיין פון דיר גידיענט , קאן איך אויס קלויבין מענמשיין .

ברומס

ניין , קאססיום .

קאססיום

יא .

ברומס

איך זאג , אז ניין .

קאססיום

צוא רייך מיך ניט , מאמיר וועל איך פארגעסן , פריוו ניט
אויס מיין גידולד , היט זיך !

ברומס

אוועק , דוא גיפטיגער מענמש !

קאססיום

קאן דאס זיין !

ברומס

הער , קאססיום , ווייל איך וויל ריידן ! אפשר וועסטו זאגן
אז איך זאל אפ טרעמין פאר דיין נארישין צאָרין ? איך זאל מורא
האבין פאר דעם קוק פון א משוגענים ?

קאססיום

אוי, נאמ! און דאס אללעס דארף איך איבער טראגן!

ברוטום

יא, אונ נאך מיין פֿון דעם. זיין היציג, לאו דיר דיין גרלנית הערץ צוא פיקעט ווערין, דערצעהל דיין צארין פֿאר דיא קנעכט, אונ שאף אויף דיא דיענערס זיין זאלין צימערין, אונ איך — גישיקט זיך אז איך בין מחויב דיר אָפּ מרעמין? איבער טראגן, פֿאַר שמעלין זיך אונ קריכען פֿאר דיין איינגישפֿאַרט משוגעת? איך שווער — דעם גיפֿט פֿון דיין צארין וועסטו אליין איבערקאַכין, חאמשי סע קאן זיין, אז דוא וועסט קלאפירין, פֿון היינט אָן וועט זיין בייא מיר דיין וואָרטשין אַ שפּילעכין אונ אַ גילעכטער.

קאססיום

גישיקט זיך, אז סע איז שוין דערצוא גיקומין?

ברוטום

דוא זאנסט — דוא ביסט דער בעסטיר מלחמה-האלטער; ווייז דאס אויס פראַקטיש, אז דאס וואס דוא לויבסט זיך איז אמת, איך וועל זיין פֿרייליך, איך בין תמיד גרייט זיך צוא לעהרנין בייא דיא, וואס קאנין בעסיר פֿון מיר.

קאססיום

וויא ווייט דוא קענסט, ברוטום, ווילסטו מיך בעליידיגן; איך האב גיזאגט, אז איך בין עלטער פֿון דיר, אזויא וויא אַ מלחמה-האלטער, אבער נישט בעסיר; איך האב דען גיזאגט אז בעסיר, ברוטום?

ברוטום

מיר איז אלץ איינס, אפילו דוא זאלסט גיווען זאגן.

קאססיום

זיעדלין מיך, האט זיך ניט איינגישמעלט אפילו צעזאר אליין.

ברוטום

נעם זיך ניט איבער! דוא וואָלסט זיך גאר אליין ניט איין-
גישמעלט אזויא צוא רייצין איהם.

קאססיום

איך וואָלט זיך ניט איינגישמעלט?

ברוטום

יא, דוא וואָלסט זיך ניט איינגישמעלט.

קאססיום

צוא רייצין איהם?

ברוטום

דוא וואלסט זיך ניט איינגישמעלט; דוא וואלסט דיין לעבין גיהם.

קאססיום

זאיי זיך ניט אזויא שטארק סומך אויף מיין הייסליבשאַפֿט צוא
דיר; איך קאן מואן אזעלכס, וואס איך וועל נאך דעם שרעקליך
חרטה האבין.

ברוטום

דוא האסט שוין גיטאן אזאך, וואס סע דארף דיר באַנק
מואן. פֿאר דייע סטראַשאַקין האב איך קיין מורא ניט, איך בין
פֿאַרדעקט מיט כבוד פֿון דיא פֿאַנצערין, וועלין זיי נעבין מיר דורך
פֿליהען, אזויא וויא אַ גרינגער ווינט, איך וועל וויא אפילו ניט
באמערקין. — איך האב צוא דיר גישיקט נאך געלד אונ דוא האסט
מיר אַפ גיזאגט. קאן איך דען ניט קריגין געלד דורך אַ נידעריגין
וועג? . . איך שווער ביים הימעל, אז איך בין גרייט בעסיר צוא

שלאגין מיין הארץ אויף מסבעות, אונ איבערגיסן מיין גאנץ בלוט
אויף דראכמעס איידער אויס רייסן פֿון דיא שמארקע הענד, בייא
דיא אַקערבויער זייער פֿארדינסט וואס זייא האבין דאס נעכט פֿאר-
דיענט מיט דעס בלוטיגין שווייס. איך האב גשיקט צוא דיר נאך
געלד, — (איך האב באדארפֿט באצאלין דעס חיל) — האסטו מיר
אַפֿ גיזאגט. פֿרעג איך דיר, פֿאסט דען פֿאר קאססיוס'ן אוויא
טואן? וואָלט איך דען איהם אוויא גיענטפֿערט? גשיקט זיך אז
מארקום ברומס זאל ווען עס איז ווערין אוויא לאער, או ער זאל
פֿאר מאַידען פֿון זיינע גומע פֿריינד דאס מיאוסע אייזען, טאָה לאז
איהם דער גאט פֿון דעס הימעל, מיט דיא פֿיילין פֿון דיא דינערין
אויף שטיקליך צוא רייסן!

קאססיוס

איך האב ניט אַפֿ גיזאגט.

ברומס

דוא האסט יא אַפֿ גיזאגט.

קאססיוס

ניין, מיין קאמערדיענער איז גיווען אַ נאָרר, האט ער מיינע
ווערטער איבער גיפלוידערט. ברומס האט מיר מיין הארץ צוא-
ריסן. אַ פֿריינד צוא דיא פֿעהלערס פֿון זיין פֿריינד דארף זיך קערין
מיט חסד, ער דארף זייא זעהן וויא ווייט ער קאן פֿאר קלענערין,
אונ מיין ברומס, האט זייא פֿאר גרעסערט.

ברומס

ניין, איך האב זייא אויף זיך איבער גיטראגין.

קאססיוס

דוא, מיין טהייערער ברומס, האסט מיך ניט לייעב.

ברוטום

דיינע פעהלירס גיפעלין מיר ניט .

קאססיום

אזוינע פעהלירס , דארף גאר איין פריינדליכער קוק ניט באמערקן .

ברוטום

אונ דער קוק פֿון איין חונף וואלט ניט גוואלט קוקן זיין זאלין אפילו זיין אזויא גרויס וויא דער בארג אָלימפ .

קאססיום

קומט איהר , אנטאניוס אונ אקטאוויוס , אונ נעמט א נקמה פֿון קאססיוס'ן אליין . ער איז שוין מיר , ער קאן שוין מעהר ניט לעבין ; דער וואס ער האט איהם ליב , קאן איהם ניט אן קוקן . זיין ברודער האט איהם פֿיינט , מען זידעלט איהם , אזויא וויא א קנעכט , אלע זיינע פעהלירין ביו איינעם זענין שוין באמערקט , אונ זענין פֿארשריבן אין בוך ; מע קאן זיין אויסנווייניג , אז מע זאל זיך מיט זיי קאנין צוא מיר אין פנים וואַרפֿין . אוי ! איך זאל קאנין מיין גאנצע זעלע אויס וויינען ! אָמ איז מיין שווערד , אָמ איז מיין ביזעס אָפֿען , דאָרט איז מיין האַרץ טייערער אָפ גישעצט פֿון פֿלאַטאַס'עס אוצרות , טייערער פֿון גאלד , — נעס דאס , אז דוא ביסט אַ רימליאנין ; איך , דער פֿאר וואס איך האב דיר אָפ גיזאנט ווענין געלד , גיב איך דיר אָפ מיט מיין גומין ווילין מיין האַרץ . דער-שלאַג מיך , אזוי וויא דוא האסט צעזאר'ן גישלאגן . איך ווייס , אין דער אייגינער צייט , וואס דוא האסט איהם זעהר פֿיינד גיהאט , — האסטו איהם אלץ נאך בעסיר ליב גיהאט , איידער קאססיוס'ן , בעת דוא האכט איהם שטאַרק ליב גיהאט .

ברוטום

לייג אַריין דיין שטאַך-מעסער אין שיידיל . ווען דוא ווילסט , זיין אין בעס , — מע איז בייא דיר אין רשות , — מהו , וואס דוא

וועסט פֿאר מראַכטען , אפילו אַ באליידיגונג וועט זיין צוא גינדיגן
פֿאר אַ ווערטיל. אוי קאססיום! דוא ביסט גיבונדין מיט קניפען מיט
אַ שעפעלי; אין איהם איז צאָרין — אזויא וויא פֿייער אין אַ קריע-
מען , וואס פֿון אַ שטארקין קלאַפ הייבין זיך אָן שימען פֿינקין , אונ
נאך דעם ווערט ער באלד אָפ גיקילט .

קאססיום

אונ קאססיום האט נאר גילעכט וועגין דעם , או ער זאל זיין
אין דער צייט פֿון עגמת נפש , אונ אָן דאסאדע , פֿאר אַ שפילעכין
אונ אַ גילעכטיר פֿאָרין ברודער !

ברוטום

ווען איך האב דאס גיזאנט , בין איך אליין ניט גיווען בייא
דיא גידאנקין .

קאססיום

אזויא ביזט מיר שוין מודה ? גיב זשע מיר דיין האנד .

ברוטום

נעם דאס האַרץ אויך מיט איהר .

קאססיום

אוי , ברוטום !

ברוטום

וואס איז ?

קאססיום

גישיקט זיך , או סע סמייעט בייא דיר ניט קיין ליבשאפֿט ,
אויף גיטסקייט , ווען סע מאכט זיך אַ מאל או איך ווער אין כעס ?
אַ דעם פליצליגען כעס איז מיר גיבליבין פֿון מיין מוטער בירושה .

ברוטום

גוט , ווייטער , או דוא וועסט אַ מאהל צוא פֿיעל אין כעס

ווער
זיך

זעגן

פֿעלד
זאנט
אין
איהר
היינט
איהר
אזויא
גיט
איך
ווייס

ווערין אויף ברוסס'ן , וועט ער זיך אויס מאַלין , או דאס זידעלמ
זיך דיא מונטער דיינע — אונ וועט פֿאַר שוויינין .

(א רעש אונטער דער סצענא)

מליין (אונטער דער סצענא)

לאָזט , איך דארף זיך מיט ריא פֿעלדמאַרשאַלין זעהן , זייא
זענין אין מחלוקת , מאהר מען זייא ניט איבער לאוין אליין .

לוציוס (אונטער דער סצענא)

מיר וועלין ניט לאָוין .

מליין (אונטער דער סצענא)

סיידען נאהר דער מויט אליין ,
קאן מיך דא פֿאַרהאַלמיין איך זאל ניט גיין . (ער קומט אן)

קאססיוס

נאך וואס ביסט דוא גיקומין ? וואס דארפסט דוא ?

מליין

פֿעלדמאַרשאַלין ! אדרבה איך פֿרעג אייך ,
זאגט אליין ציא איז דאס גלייך ?
אין אייער ווייטען האָלו מענט איהר זיך שעמין !
איהר ווייסט נאר איינער אויף דעם צווייטן מיט כעס ברעמין .
היינטיגע צייט , פֿאַסט ניט קיין כעס פֿאַר אייך — אוינע מענער ,
איהר זאלט זיין אלע שלום , וואָלט גיווען פֿיעל שענער .
אוויא וויא סע גיהער צוא גומע אונ לייעבע פֿריינד ,
גיט איינער דעם אנדערין מיט ליבשאַפֿט דיא האַנד .
איך בין דאָך מיט יאהרין עלטער פֿון אייך ,
ווייס איך מסתמא וואס סע איז ניט גלייך .

קאססיום

חא , חא , חא ! וואס זאגסטו אויף דעם ציניק וויא ער האט
זיך צוא רעדט אויף שיר לשון !

ברוטום

ארויס פֿון דאָנען , דוא עזות פנים !

קאססיום

ברוטום , זאיי ניט אין כעס , סע אזוי בייא איהם אזא מנהג . . .

ברוטום

איך וועל הערין זיינע חכמות , אז ער וועט זיי ריידן אין דער
צייט , צוא וואס טויג בעת מלחמה אַ דיא אנשמעלין ? פֿריינד ,
געה אוועק !

קאססיום

וואָן , געה אוועק !

(דער מליץ געהט אוועק , קוממט אן לוציוס אונ מיטיניוס)

ברוטום

לוציליוס אונ מיטיניוס , גיט איבער דיא פֿעלדמארשאַלן —
אז זיי זאלן זוכין אַ סטאַנציע אויף באַנאַכט פֿיר דיא אַטריאַדען .

קאססיום

אונ נאך דעם זאַלט איהר זיך אומקערין אהער צוא , אונ
זאלט באלד מיט זיך ברענגין מעסאליוס'ן .

ברוטום

לוציוס , גיב דעם וויין .

קאססיום

איך האב ניט גירעכינט , אז דוא זאלסט קאָגן אוויא אין כעס ו זיין וער

ברוטום

קאססיום, איך האב אזויא פיעל צרות!

קאססיום

דוא ביסט א ביסעל גיראָטין אין אויב'ן: וויא באלד מע
טרעפֿט דיך איין אומגליק פֿאלסט דוא שוין ביא זיך אראָפּ, וויא
ושע איז דיין פֿהילאָזאָפֿיע?

ברוטום

קיינער קאן ניט איבער טראַגן קיין צרות בעסיר פֿון מיר. —
דוא ווייסט, פארטיא איז גישטאַרבין.

קאססיום

וואס! פארטיא?

ברוטום

יא, זיא איז גישטאַרבין.

קאססיום

אונ איך האב דיר איבער גישלאַגן — אונ בין גיבליבן לעבין!
אוי אַ ביטערער, אַ שרקליכער שאַדן! וואס פֿאר אַ שלאַפֿקייט
האט זיא גיהאט?

ברוטום

זיא פֿלעגט זיך זעהר מיטשען בעת איך בין ניט גיווען אין דער-
היים, דיא גידאַנקן פֿלעגן זיא ניט לאָזן רוהען, זיא פֿלעגט תמיד
טראַכטן, אז דער יונגער אַקטאָוויוס אונ אנמאַניוס האבן גובר גיווען
(דיא ריידע וועגן זייערי אַספּיעחין, מיט איהר טויט פֿאללין אריין
איינס אינעם אנדערין). אונ דאס האט גיווירקט אויף איהר שכל, אונ
איינמאהל ווען דער קאַמערדיענער איז ניט גיווען צוא הויזע, האט
זיא איינגישלינגן איין הייסע קויל.

קאססיום

אונ זיא איז גישמארבין ?

ברוטום

יא , זיא איז גישמארבין .

קאססיום

אוי , איממער לעבידיגער גאט !

(לוציום קומט אן מיט דעם וויין אונ מיט דיא ליכט)

ברוטום

רייד ניט פֿון איהר . גיב מיר אַ בעכער וויין , לאָס איך דערמרינקין אין איהם דיא צרות !

קאססיום

איך פֿיהל איין ווילין אין האַרצין , אויף דיווען מייערין „לחיים“ ענטפֿערין . גיסס , לוציום , גיס איין איבער דיא ראַנדין ! קיין איבעריגס קאן ניט זיין דאָרט , וויא איך מרינק וועגן מיין ליבשאַפֿט צוא ברוטום'ן .

ברוטום

געה אריין , מיטיניום , לחיים טובים . . . מעססאלא ! לאָמיר זיך זעצין נאהנטער צוא דער ליכט , אונ מיר וועלין ריידן וועגן אונזערע גישעפֿטין .

קאססיום

אוי , פארטיא ! סע איז אַ סברה או דוא ביסט גישמארבין !

ברוטום

איך ביטע , איין וואָרט מיין פֿון איהר ניט ריידן ! מעססאלא , איך האב אַ ידיעה , או דער יונגער אקטאוויום אונ אנטאניום געהן מיט פֿיעל חיל געגין אונז , זיי האבין זיך גילאזט קיין פֿיליפּפי .

מעססאלא

איך האב בריעף וועגן דעם .

ברוטום

וואס איז נאך דא אין זיין ?

מעססאלא

אקטאוויס , מארק אנטאניוס און לעאפידוס , צואאמען מיט דעם פריקאז פֿון ארויס-טרייבן און פֿון פֿאר-שיקן , האבן גירעשעט או מען זאל הארגינין 100 מענאמאָרין .

ברוטום

אַט אין דעם גלייכין זיך ניט אונזרע ידיעות , בייא מיר שרייבט זיך נאר או 75 מענטשן דארפן גיהארגניט ווערן בתוכם ציצערא אויך .

קאססיוס

וואס ! און ציצערא אויך ?

מעססאלא

יף , איבער דעם פריקאז . האט ציצערא זיין לעבן אנגע-וואָרן . ברוטום , דיזע בריעף האסטו פֿון דיין פֿרויא ערהאלטן ?

ברוטום

ניין , פֿון אנדערע .

מעססאלא

און מען שרייבט דיר גאר ניט וועגן איהר ?

ברוטום

ניין .

מעססאלא

סע איז אַ חידוש .

ברוטום

צוא וואס האסטו מיך גיפרעגט דיווע פֿראגע? אונ דיא בריעף
וואס דוא האסט ערהאלטן איז גאר ניט וועגן איהר?

מעססאלא

ניין .

ברוטום

זאָג מיר דעם אמת, אזויא וויא אַ רימליאנין .

מעססאלא

טראָג זשע דוא איבער אזויא וויא אַ רימליאנין ניט קיין פֿריי-
ליכען אמת: זיא איז גישמארבין, אונ מיט אַ מיתה משונה .

ברוטום

איך בעט דיך מחילה, פארטיא! מעססאלא מיר דארפֿין אלע
שמאַרבין; אין דער גידיינק וועגן דעם, אז זיא האט זיך פֿון דעם
שוים ניט גיקאנט אויס דרעהן, גיט מיר צוא קראַפֿט דעם קלאַפּ
איבער טראָגן .

מעססאלא

אזוי דארפֿין גרויסע מענטשן איבער טראגן גרויסע צרות!

קאססיום

דאס ווייס איך אזויא וויא איהר, נאהר, וועדליג מיין חאַראק-
טער, וואלט איך ניט גיקאנט אזויא איבער טראגן אזא אומגליק .

ברוטום

גאר מיר מוזען איבער געהין צוא אונזער שמועס. וויא מיינט
איהר: מיר דארפֿין זיך יעצט ניט ריהרען צוא דיא פֿיליפפּען?

קאססיום

איך זאָג — אז ניין .

ברוטום

איין אורזאכע ?

קאססיום

א דאס איז דיא אורזאכע : סע איז פיעל בעסיר אז דער פיינד זאל אליין קומין צוא אונז ; מיט דעם וועט ער אנווערין זיינע מיטלין, ער וועט אויס מיטשען זיינע סאלדאטין אונ וועט זיך קאליע מאכין ; אונ מיר, וועלין זיך דערווייל, ניט ריהרין פון דעם אָרמ, מיר וועלין זיך אָן נעמין מיט קראַפֿט, אונ מיר וועלין אָפּ היטין אונזער כח. צוא דער צייט ווען מע וועט איהם דאַרפֿן נייטיג.

ברוטום

גוטע אורזאכין מוזין בטל ווערין פֿאר בעסירע אורזאכין. אלע איינוואוינערס פֿון דאָנין ביו פֿיליפּיע זענן איבער דעם אויף אונזער זייט, ווייל זייא האבין פֿאר אונז מורא, — זייא פֿיהלין צוא אונז איין אומצופֿרידינהייט פֿאר אונזרע שווערע אַיינבאַרינג, — אין דורך געהענדיג איבער דעם געגנד, וועט דער ווייל דער שונא מעהרין זיין שירענגע ; וועט ער אָן קומין צוא אונז מיט נייעס קראַפֿט, — קוראושנע, אין אַ גרויסע צאהל מענטשין ; נאר מיר וועלין איהם איבער שלאגן אַ דיא אלע וויגאדים, אז מיר וועלין איהם באַגעגנין אין פֿיליפּיע, אונ דיא גאנצע מחנה איבער גילאָומ פֿון אונזען.

קאססיום

הער מיך אויס, מיין גוטער ברודער !

ברוטום

ניין, ערלויב. דוא דארפסט דאס אויך בארעכענין, אז מיר האבין שוין אלע אונזרע מקורבים צואנויף גינומין. אונזרע פֿאלקין זענן שוין פיעל, אונזער עסק איז שוין אין גאנצין פֿאַרטיג, אונ דער פיינד וואַקסט יעדן טאג. מיר האבין גיגרייכט דיא הויך, אונ זענן גרייט צום אראָפּ פֿאַל. אין מענטשליכע גישעפֿטין איז דא איין

פּריליוו (דאס צוא קומין פֿינעם ים) : וועסט דוא זיך מיט איהם
באַניצן — וועט ער פֿיהרין צו גליק, וועסטו אָפּ לאַזן דיא צייט —
וועט דאס גאנצע לעבין איבערגעהן צווישן דיא זאַמדין אין אומ-
גליקען. יעצט איז פֿאַר אונז אָן גיקומין דיא צייט פֿון דעם פּריליוו,
אונ מיר דאַרפֿן איהם האַפֿין, אויב ניט וועלין מיר, אללע מיטלין
צום גליק, אנווערען.

קאַססיום

לאַז זיין אזויא, אזויא וויא דוא זאגסט. מיר וועלין אליין געהן
צוא זייא אז מיר זאלין זייא באגעניגן אין פּהיליפּפּיע.

ברוטום

איין פֿינסטערע נאכט האט זיך אונטער גינאנביט צוא אונז,
בעת מיר האבין דא גירעדט; אונזער נאַטור איז אונטער גינעבין
אונטער נייטיגהייט, אונ מיר דאַרפֿן איהר געבין אַ גומין אָפּריהע,
איהר האט נאך עפּים וואס צוא זאגין?

קאַססיום

ניין, נאר ניט. אַ גומע נאכט! מאַרגין, פֿאַר מאַג, וועלין
מיר אויף שמעהן אונ וועלין ארויס געהן.

ברוטום

לוציום מיינע קליידער! (לוציום געהט אוועק). גוא, פֿערבלייב
גיזונד, מעססאלא! זייא גיזונד מיטיניום! מהייערער קאַססיום,
אַ גומע נאכט, אַ גומער רוח!

קאַססיום

אוי, ליבער ברודער, דיזע נאכט האט זיך אָן גיהויבן ניט
גומ. מע דאַרף פֿריער באַמראַכטין, אז מע זאל שפּעטיר ניט זיין
קיין ווידעראנאד צווישן אונז!

ברוטום

עם איז שוין אלס רעכט .

קאססיום

א רוהיגע נאכט .

ברוטום

א רוהיגע נאכט , גומער ברודער .

מיטיניום און מעססאלא (צו זאממען)

פֿערבלייב גיוונד , א גומע נאכט , ברוטום !

ברוטום

פֿערבלייב אללע גיוונד !

(קאססיום , מעססאלא און מיטיניום געהען אוועק , לוציום קעהרט זיך אום מיט דיא נאכט קליידער)

ברוטום

גיב מיר דיא קליידער , וויא איז דיין אינסטרומענט (מאשינדעל) .

לוציום

דא אין פאלאמקי .

ברוטום

דוא ריידסט אזויא וויא א שלעפֿיריגער . איך מאַך דייך ניט שולדיג ! דוא האסט זיך נעבאך אויס גימישעט אָן שלאָף . זאג , אז קלאודיום און נאך אימעציר פֿון מיינע קאמערדינערס זאלין קומין אהער צוא ; לאזין זייא שלאָפֿין היינטיגע נאכט בייא מיר אין ציממער , אויף דיא קישינס .

לוציום

וואררא און קלאודיום ! (וואררא און קלאודיום געהען אריין)

וואררא

דער הערר רופט אונז ?

ברומס

איך ביטע , לייגט זיך שלאָפֿן ביא מיר אין פאלאטקי . סע קאן זיין , איך וועל אייך גיך אויף וועקן , איך וועל אייך דארפֿן שיקן צום ברודער קאססיוס .

וואררא

וועלין מיר ווארמין , ווען דא וועסט וועלין וועסטו אונז שיקן .

ברומס

ניין , לייגט זיך , סע קאן זיין , איך וועל זיך נאך באמראכטין . אָט גיב אַ קוק , לוציוס , אַ דאס ביכעל וואס איך האב אויב גיווכט , האב איך פארלייגט אין דער קעשיניע פֿון דיא נאכט קליידער .
(דיא קאסערדינערס לייגן זיך)

לוציוס

איך בין גיווען גוט זעכיר אין דעם , אז דא האסט עס מיר ניט גיגעבין .

ברומס

מיין טייערער קנעכט , פֿערצייהע מיר ; איך האב באקומין אזא קורצין זכרון ! דא קאנסט דער ווייל ניט פֿאר מאכין דינע מידע אויגן , אונ שפילען עפּים אויף דעם אינסטרומענט ?

לוציוס

איך וועל שפילען , אויב דא ווילסט מיין הערר .

ברומס

יא , יא , מיין קנעכט . שוין צוא פֿיעל באומרעהיג איך דיך , נאר דא ביסט אויב באַריידיוודיג !

לוציוס

דאס איז דאך אויף מיר מוטל .

ברוטום

צוא מיר גיהער אָבער ניט צוא פֿיעל פֿארלאנגן פֿון דיר .
סע איז אויף דיר ניט מוטל זאלסט מואן איבער דיינע כוחות . פֿאַר
יונג בלוט איז רוה איין דערקוויקיניש .

לוציוס

איך בין שוין גישלאָפֿין .

ברוטום

זעהר שוין , אונ רוא וועסט נאך אַמאהל איינשלאָפֿין ווערין ,
דיך וועל איך ניט פֿאַר האַלטן לאנג . כל זמן שהנשמה בקרבי ,
וועל איך זיין גוט צוא דיר . (לוציוס שפיעלט אונ זינגט) איין שלעפֿיריג
גיואנג . — אוי , שלעכטיר שלאָף ! רוא האסט שוין ארָאָפֿ גילאזט
דיין בלייענים שמעקין אויף דעם קנעכט , וואס ער זיצט מיט דעם
פֿידעל אין דער האַנד ! אַ גוטע נאכט , מיין גוטער דיענער ! מיט
דיר וועל איך קיין מאהל ניט דיספּאַטורין : איך וועל דיך ניט
וועקן . — וועדלוג רוא שאַקילסט זיך , וועסט רוא נאך צוא ברעכין
דעם פֿידעל : וועל איך איהם נעמין פֿון דיינע הענד . יעצט — אַ
גוטע נאכט ! מיר וועלין אַ קוק מואן , אָמ איז דאס פֿאַרבוויגינע בלע-
טיל : אַ דאָ אַ פנים האב איך גיענדיגט דאס לעזין ? אַ דא דאכט מיר .

(עס קומט אן דער שטן פון צעוארץ)

וויא אזויא דיא ליכט ברענט דונקעל . אוי ! ווער איז דאס ?
אַ פנים , ווייל דיא אויגין זענין זעהר מיד , באשאפֿין וויא איין
שרעקליך ערשיינונג . . . ער געהט צוא צוא מיר . . . ווער ביסט
רוא ? איין ווירקליכע זאך , צוא נאָר אַ פֿאַרגישטעלמע זאך ? רוא
ביסט אַ גאט , צוא איין גוטער מליץ , אָדער גאר אַ שלעכטיר רוח ,
אונ רוא שמעלסט מיר אויף מיינע האַר אין קאָפּף ? זאג — ווער
ביסט רוא ?

דער שטן

דיין שלעכטיר גייסט, ברומס.

ברומס

נאך וואס ביסט דו גיקומין אהער ?

דער שטן

זאגין, אז דו וועסט מיך דערזעהן ביא פיליפפיען.

ברומס

וויזט אויס אז איך וועל דיך נאך א מאהל זעהן ?

דער שטן

יא, נעבין פיליפפיען. (ער פערשווינדעט גיך)

ברומס

וועל איך דיך דערזעהן נעבין פיליפפיען! איך האב זיך קוים
אנגינמין מיט הארץ, האסטו ניט גיסמייעט. איך וואלט גיוואלט
מיין דיידן מיט דיר. — הוי, קנעכט, לוציום! — הוי,
קלאודיום! הוי! וואררא, וואררא! וואס זשע איז איך? . . .
האפט זיך אויף! קלאודיום!

לוציום

(פארשלאפענדער הייס) דיא סטרוגעס פֿינעם פֿידעל זאגין א ליגען.

ברומס

ער מיינט, אז ער זיצט איבער דעם פֿידעל. האפט זשע זיך
אויף, לוציום!

לוציום

וואס, מיין הערר ?

ברוטום

דוא האסט גישריגין פֿינעם שלאָף, וואס האט זיך דיר גיחלומט ?

לוציום

איך האב גישריגין ? איך גידענק ניט .

ברוטום

יא, דוא האסט גישריגין, דוא האסט עפּים גיזעהן ?

לוציום

ניין, נאר ניט .

ברוטום

לייג זיך נאך אַ מאל שלאָפֿין, מיין לוציום, הוי, קלאוודיום !
הוי ! נוא, שמעה אויף גיכער .

וואררא אונ קלאוודיום (צוזאממען)

וואס, הערר ?

ברוטום

וואס האט איהר עפּים גישריגין פֿינעם שלאָף ?

וואררא אונ קלאוודיום

אוויא, מיר האבין גישריגין ?

ברוטום

יא, אייך האט זיך עפּים אויס גיוויזן ?

וואררא

מיר — נאָר ניט .

קלאוודיום

מיר — אויך נאר ניט .

ברוטום

געהט צום ברודער קאססיום ; גיט איהם אָפּ אַ גריסס פֿון מיר, גיט איבער אונ זאגט, או ער זאל, מיט זיין קאָמאָנדע, ארויס געהן וואס פֿריער, פֿריער פֿון אונז, אונ מיר וועלין נאך איהם נאך געהן.

וואררא אונ קלאוודיום

באלד געהן מיר. (זיין געהן אוועק)

פינפטער אַקט

1—טע קארטינא .

(איין גלאכער פלאץ נעבין פיליפּיען, קומען אן אקטאוויוס אונ אנטאניוס מיט חיל).

אקטאוויוס

נוא, האט זענין מיינע בטחונות מקוים גיווארין; דוא האסט גיזאגט, אנטאניוס, אז דיא פֿיינד וועלין אין טאהל אריין גיט ארָאָפּ געהן, נאר אויף דיא בערג אונ אויף דיא הויכע ערשער וועלין זיין איבער בלייבן; אָבער ניין סע וועט אויס קומין אנדערש, זייער חיל איז נאָהינט; זיין ווילין פֿעדערין אונזער ארויסרוף, אונ דא, נעבין פֿיליפּיען, אויף אונז אָן פֿאַלין.

אנטאניוס

דאס איז אלס ליגען. אין דיא גידאנקן ליען איך דאס, איך פֿאַרשמעה וואס דאס בעטייט: זיין וואָלטיג גיוואלט געהן אין איין אנדער אָרט, אונ פֿון דעסמווענין זענין זיין ארָאָפּ גיגאנגין ארָאָפּ. זיי האבין בייא זיך גיפויעלט, אונ האבין זיך מיאָש גיווען פֿאַר דעם